

Kutatóink külföldön

ALCADI '08

2008. szeptember 15–17. között 9. alkalommal került megrendezésre az ausztriai Baden bei Wien-ben a magyar alapítású nemzetközi barlangtörténeti szimpózium. Jóllehet a rendezvény szervezői ez alkalommal még a részvételi díj fizetésétől is eltekintettek, a regisztrált résztvevők száma ezúttal volt a legalacsonyabb. A konferencián a rendező ország részéről 5, Csehországból 4, Magyarországról 3, Szlovéniából 1 fő vett részt.

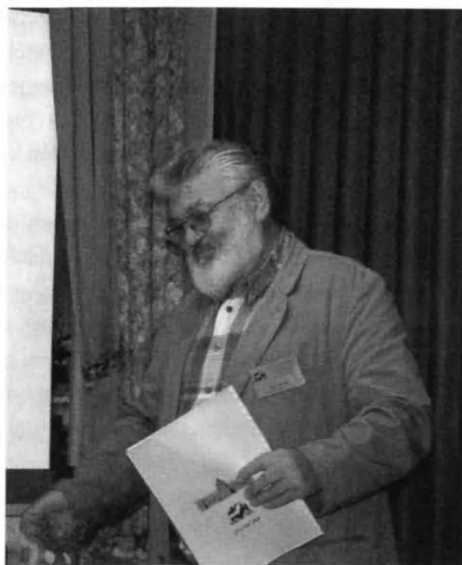
Az első nap délelőttjén szakelőadások hangzottak el, többek között *Heinz Ilming*: Várak és barlangok kapcsolata az Alpok keleti nyúlványainál, *Erhard Christian*: A *Troglophilus cavicola*, a barlangi szöcske első leírásáról és elterjedéséről, *Heinz Holzmann*: Gustav Calliano és az első barlang említése Badenből, *Hazslinszky Tamás*: Szivornyás források említése a Kárpát-medencében 19. századi irodalmak alapján, *Andrej Kranjc*: A barlangi turizmus kezdetei: Postojnai-barlang 1819–1828, *Radoslava Bodláková-Jan Flek*: A legérdekesebb történelmi jelentőségű képeslapok a Morva-karszton, *Igor Harna-Jiri Urban*: Karsztbarlangok a Kárpátokon túl, Ukrajnában, illetve Fehér foltok Európa barlangtérképén – a Moldáv Köztársaság címmel.

Délután a Schönau-i kastély parkjában (Schönau an der Triesting) található ún. Éjszaka Templomába látogattunk. A mesterséges barlangot Braun báró építtette, hogy a kerti ünnepein részt vevő vendégeit szórakoztassa. A magas hasadékszerű járatok labirintusából egy nyitott, kör alakú, oszlopokkal szegélyezett csarnokba juthattak, ahonnan zavartalanul lehetett gyönyörködni az éjszakai égbolton.

Visszatérve Baden-be, a helyi Rolett Múzeumban, a konferenciát megelőző Osztrák Barlangnap alkalmával berendezett barlangtani kiállítást látogattuk meg. A konferencia résztvevői többek között nagy lelkesedéssel próbálták ki a Heinz Holzmann által tervezett műbarlang kuszodáját, majd a földszinti és emeleti kiállítóhelyiségekben a barlangkutatás különböző szakterületeivel kapcsolatos dokumentumokat, fényképeket, festményeket stb. tekintettek meg.

Az esti programban, a helyi gasztronómia specialitásainak kóstolása mellett, kellemes Heuriger-beli (borozó) kötetlen baráti beszélgetés szerepelt.

A második napon először a Természettudományi Múzeumot kerestük fel Bécsben, ahol lehetőségünk nyílt az alagsori tárlókba betekinteni. Itt többek között a csehországi Byči skala, illetve a szlovéniai Muska jama

Dr. Karl Mais megnyitja a szimpóziumot

barlangokban talált leleteket mutatták meg a résztvevők számára. Ezt követően villámlátogatás keretében a Willendorfi Vénusz – a kőkorszak rejtélyei című időszakos kiállítást kerestük fel.

A nap fénypontját a Nemzeti Könyvtárban töltött kb. egy óra jelentette. Itt ugyanis alkalmunk volt – hófehér kesztyűben – kézbe venni J. A. Nagel három, 1747 és 1748-ban készült, gyönyörűen illusztrált munkáját, melyben a Szlovén- és a Morva-karszt barlangjait, illetve az ausztriai Ötscher vidékét írta le. A harmadik mű számunkra külön érdekes volt, hiszen a magyarországi sáskajárással kapcsolatos megfigyeléseit tartalmazta. A Habsburg uralkodóház udvari matematikusa Mária Teréziától kapott megbízás alapján járta be és kutatta a birodalom egyes részeit. E műveiben foglalta össze kéziratban a felsorolt helyeken szerzett tapasztalatait.

Nagel kézíratos munkáját tanulmányozzuk

A konferencia zárónapján a Rax és a Schneeberg közötti Höllental-ban található Kaiserbrunn szerepelt a programban. Itt létesült a Bécs vízellátását biztosító Kaiserbrunn karsztforrás vizének foglalása, s 1973 óta itt működik az első ún. Vízvezeték Múzeum.

A konferencia idejére Társulatunk megjelentette a 2006. évi – Budapesten rendezett – 8. ALCADI szimpózium előadásait tartalmazó kötetet, melyet a helyszínen át is adtunk a jelenlévő akkori résztvevőknek, a jelen nem lévők ezt követően postán kapták meg.

A Természettudományi Múzeum gazdag leletanyagának kis részlete a raktárakban

A könyvtár után a Királyi Palotában (Hofburg) található Kulturális Örökségvédelmi Hivatal helyiségeibe látogattunk. A hivatal helyiségei Rudolf trónörökös egykori lakosztályából kerültek kialakításra úgy, hogy a bútorok, festmények ma is eredeti helyükön állnak. A Habsburg dinasztia egyes tagjai igen nagy jelentőséget tulajdonítottak a természettudományos kutatásoknak és jelentős pénzzadományokkal járultak hozzá a különböző tudományos gyűjtemények létrehozásához, mint pl. az udvari ásványgyűjtemény, a botanikus- és az állatkert. A nap hátralévő részében Bécs belvárosában rövid városnézésre volt még lehetőség.

F. N.